

## **IV PLA D'ACTUACIÓ DEL GOVERN DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS PER A LES DONES (2001-2003)**

### **INTRODUCCIÓ**

S'acompleixen, actualment, 6 anys de l'adopció de la Plataforma d'Acció, el document aprovat a la IV Conferència Mundial de les Nacions Unides sobre les dones realitzada a Pequín l'any 1995. Aquest document, junt amb el IV Programa Comunitari per a la igualtat d'oportunitats entre dones i homes (1996-2000), van ser fonamentals en el seu moment per elaborar el III Pla d'Actuació del Govern de la Generalitat de Catalunya per a la Igualtat d'Oportunitats per a les Dones (1998-2000).

Entre els dies 5 i 9 de juny de 2000, va tenir lloc a Nova York l'Assemblea General Extraordinària de les Nacions Unides, en el decurs de la qual es van revisar els acords presos a Pequín i se'n va avaluar el grau d'execució.

Cinc anys després de Pequín, es van constatar avenços com ara: un major accés de les dones a tots els nivells educatius, un notable increment de la sensibilitat per part de la societat envers la violència domèstica, etc.

També, però, es van poder constatar dificultats en la consecució de determinats objectius, especialment aquells relacionats amb el ple respecte dels drets humans, amb l'accés de les dones als llocs de presa decisions o amb la millora de la situació de les dones en el mercat laboral.

Per superar aquestes dificultats, i seguir avançant vers la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, el document de revisió de la implementació de la Plataforma d'Acció de Beijing proposa als governs tot un seguit d'objectius i d'accions a realitzar a curt i mitjà termini, i que a grans trets podrien agrupar-se en:

- Potenciar l'accés de les dones als llocs de presa de decisions.
- Eliminar els estereotips sexistes de l'educació, i fomentar l'accés de les noies als estudis i a la formació tecnològica i científica.
- Eliminar la violència de gènere i respectar els drets de les dones, mitjançant la sensibilització, la formació, la informació i la creació de serveis.
- Incorporar la perspectiva de gènere en els programes sanitaris per tal d'atendre les necessitats específiques de les dones.
- Eradicar la feminització de la pobresa.
- Facilitar l'ocupació de les dones i la participació en el mercat laboral.
- Fomentar les anàlisis i els estudis de gènere.
- Facilitar la conciliació de les responsabilitats familiars i professionals de les dones i els homes.

D'altra banda, a nivell de la Unió Europea, un cop finalitzat el termini de vigència del IV Programa d'Acció Comunitari per a la igualtat d'oportunitats entre homes i dones (1996-2000) s'ha iniciat la implementació el V Programa, que abasta el període 2001-2005.

La proposta elaborada per la Comissió de les Comunitats Europees relativa al V Programa comunitari en matèria d'igualtat entre les dones i els homes (2001-2005), ha establert cinc grans línies d'actuació.

Cadascuna d'aquestes línies contempla tot un seguit d'objectius operatius i accions, els quals, a grans trets, fan referència a:

- Promoure la igualtat de les dones i els homes en la vida econòmica.
- Igualtat en el mercat laboral:
- Promoure mesures actives d'ocupació remunerada per a les dones
- Incorporar la perspectiva de gènere en les polítiques d'ocupació
- Col·laborar amb els agents socials en l'establiment de bones pràctiques en el món laboral
- Promoure la igualtat de participació i representació en els llocs de presa de decisions.
- Equilibri en la presa de decisions polítiques
- Fomentar xarxes de col·laboració entre dones que ocupen llocs de responsabilitat política
- Sensibilitzar la societat en temes de desigualtat
- Revisar els sistemes electorals
- Equilibri en la presa de decisions econòmiques i socials
- Valorar el nivell de relació entre formació i vida professional
- Realitzar el seguiment estadístic de la participació de les dones en els llocs de presa de decisions
- Promoure la igualtat d'oportunitats, entre les dones i els homes, en l'accés i en l'exercici ple dels drets socials.
- Informar la societat sobre la legislació relativa a permisos parentals, temps parcial., i millorar-la si cal.
- Sensibilitzar la societat, homes i dones, per a la conciliació professional - familiar.
- Incorporar la perspectiva de gènere en la planificació de polítiques socials.
- Promoure la igualtat d'oportunitats entre dones i homes en la vida civil
- Reforçar les competències dels organismes inspectors, per aconseguir la igualtat de remuneració.
- Incorporar la perspectiva de gènere en l'àmbit de la salut i la seguretat en el treball.
- Informar la societat de la legislació sobre igualtat d'oportunitats
- Sensibilitzar la societat sobre els drets humans i la no discriminació per raó de sexe.
- Prevenir, informar, formar, analitzar i sensibilitzar els col·lectius professionals i la societat en general sobre la violència de gènere.
- Promoure la modificació dels rols i dels estereotips masculins i femenins.
- Eliminar els estereotips sexistes en l'educació.

- Sensibilitzar la societat sobre l'aportació de les dones en tots els àmbits: cultura, economia, política, ...
- Incorporar la perspectiva de gènere en l'educació, la formació, la cultura, la recerca, els mitjans de comunicació i l'esport.

Per a la implementació dels objectius esmentats, el V Programa proposa dues estratègies: la incorporació de la perspectiva de gènere a les polítiques generals, i la realització d'accions específiques per a les dones.

Els plans d'actuació interdepartamental són l'adaptació, a la realitat i a les necessitats de la nostra societat, de les línies estratègiques que s'elaboren a nivell internacional.

Per aquest motiu es considera que, de la mateixa manera que es revisen les directrius internacionals que han servit de fonament als Plans d'Actuació del Govern, de forma paral·lela, cal que es revisin les pròpies actuacions de Govern, i s'adaptin a les noves necessitats i a les noves realitats.

L'avaluació del III Pla d'Actuació del Govern de la Generalitat de Catalunya per a la igualtat d'oportunitats per a les dones (1998-2000) ha estat un altre dels referents per a l'elaboració de les propostes de futur.

De l'avaluació de la implementació del III Pla d'Actuació del Govern de la Generalitat de Catalunya per a la igualtat d'oportunitats per a les dones (1998-2000) s'ha extret que hi ha tres grans blocs d'actuacions que necessiten un nou impuls:

- Les encaminades a abolir i evitar la discriminació indirecta en el món laboral.
- Les encaminades a fer compatible vida laboral i vida familiar dels homes i de les dones, tant des de la vessant de la sensibilització com pel que fa a l'assignació de recursos socials.
- Les encaminades a aconseguir una major presència de les dones en els llocs de presa de decisions, en tots els àmbits.

Complementàriament, des de l'Institut Català de la Dona s'ha considerat que, per als propers anys, és prioritari dur a terme accions que es poden englobar en els objectius següents:

- Avançar en les polítiques d'ocupació remunerada per a les dones
- Afavorir la conciliació de la vida familiar i professional de les dones i dels homes.
- Eradicar la violència contra les dones
- Promoure la formació de les dones i l'educació en la igualtat de drets
- Impulsar les polítiques de benestar
- Afavorir la promoció social de les dones del món rural
- Promoure la informació i l'atenció a les dones
- Fomentar la participació de les dones en tots els àmbits de la societat

Aquests objectius coincideixen, bàsicament, amb les línies d'actuació que marquen tant les institucions europees com les del nivell internacional més alt.

Les propostes a incloure en aquests objectius incorporen accions immediates i accions finalistes. Unes i altres no són excloents ni incompatibles. Ans al contrari, les primeres neixen amb la intenció de ser desenvolupades, ampliades i millorades per les segones.

Així mateix, les propostes contempen accions de continuïtat, encaminades a assolir objectius encara vigents, i altres de caràcter més innovador, encaminades a donar resposta a les noves necessitats emergents, com a resultat de l'evolució constant de la situació de les dones en la nostra societat.

A continuació es presenten les actuacions incloses en cadascun dels objectius esmentats, i s'hi citen els organismes encarregats d'executar-les.

Pel que fa a les actuacions del Departament de Treball per als anys 2002 i 2003, es faran en funció del compliment de la normativa que dicti per a cada actuació i del sistema d'atorgament per concurrència competitiva, i la quantitat indicada relativa a la previsió econòmica corresponent a aquest període estarà condicionada a les disponibilitats pressupostàries de cada exercici, i quan s'escaigui, a la transferència efectiva per part de l'Estat, d'acord amb el que es pacti a la Conferència Sectorial, i/o per part del Fons Social Europeu del crèdit corresponent.

Sumari:

|                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Avançar en les polítiques d'ocupació remunerada per a les dones .....                      | 4  |
| 2. Afavorir la conciliació de la vida familiar i professional de les dones i dels homes ..... | 9  |
| 3. Eradicar la violència contra les dones.....                                                | 11 |
| 4. Promoure la formació de les dones i l'educació en la igualtat de drets.....                | 17 |
| 5. Impulsar les polítiques de benestar .....                                                  | 19 |
| 6. Afavorir la promoció social de les dones del món rural .....                               | 23 |
| 7. Promoure la informació i l'atenció a les dones .....                                       | 25 |
| 8. Fomentar la participació de les dones en tots els àmbits de la societat.....               | 26 |

## **1. Avançar en les polítiques d'ocupació remunerada per a les dones**

L'accés al món laboral és, actualment, una de les qüestions que condicionen més clarament les oportunitats socials, econòmiques i personals dels homes i de les dones.

Tot i que al llarg de les darreres dècades les dones s'han anat incorporant de manera progressiva al món del treball remunerat, no totes disposen, encara, de les mateixes oportunitats que els homes per accedir-hi.

Continuen existint problemes estructurals que ho dificulten i problemes conjunturals que desequilibren les situacions, segons que afectin a dones o a homes.

Per aquest motiu cal reforçar els mecanismes encaminats a abolir les discriminacions indirectes i, al mateix temps, cercar noves fórmules per fomentar la participació de les dones en el mercat de treball remunerat amb plena igualtat d'oportunitats.

En aquest sentit es proposa:

#### 1.1 Potenciar la participació de les dones en els nous filons d'ocupació.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre de dones que s'han incorporat als nous filons d'ocupació.

#### 1.2 Fomentar la incorporació de les dones en les branques laborals tradicionalment masculinitzades, en col·laboració amb les organitzacions empresarials o amb d'altres entitats.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades, nombre d'organitzacions empresarials i entitats que hi han participat i nombre de dones que s'han incorporat a les branques laborals tradicionalment masculinitzades.

#### 1.3 Impulsar un increment en el nombre de dones en les convocatòries d'accés a la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra.

Organismes responsables: Departament d'Interior; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades, estudi comparatiu del nombre de dones que han participat en les convocatòries d'accés a la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra i del nombre de dones que han obtingut l'accés.

#### 1.4 Promoure la formació específica per a dones en l'àmbit universitari, en el de la formació professional i en l'ocupacional en els camps de les noves tecnologies i dels àmbits nous de treball.

Organismes responsables: Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació; Departament d'Ensenyament; Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i estudi comparatiu del nombre de dones que han iniciat estudis universitaris i de formació professional i ocupacional relacionat amb les noves tecnologies i els àmbits nous de treball.

1.5 Fomentar l'accés de les dones a llocs de treball relacionats amb l'aplicació de les noves tecnologies dins de les empreses.

Organismes responsables: Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació; Departament d'Indústria, Comerç i Turisme; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre de dones que s'hi ha beneficiat.

1.6 Fomentar la incorporació de les dones, com a sòcies, a les cooperatives i a les societats laborals.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre de dones que s'han incorporat com a sòcies a les cooperatives i les societats laborals.

1.7 Desenvolupar el Pacte per a l'ocupació juvenil per tal d'incrementar les taxes d'activitat i d'ocupació de les dones joves.

Organismes responsables: Departament de Treball; Secretaria General de Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: desenvolupament efectiu del Pacte i estudi de l'evolució de les taxes d'activitat i ocupació de les dones joves.

1.8 Dur a terme accions positives que facilitin la promoció laboral de les dones i el seu accés a llocs directius.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'accions positives realitzades i nombre de dones que s'han promociat als llocs directius.

1.9 Fomentar que l'organisme inspector vetlli d'ofici per l'equiparació salarial entre homes

i dones quan desenvolupin treballs d'igual valor.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i resultats obtinguts.

1.10 Fer el seguiment dels convenis col·lectius per tal de vetllar pel compliment de la igualtat d'oportunitats.

Organismes responsables: Departament de Treball; Departament de Governació i Relacions Institucionals; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de convenis col·lectius revisats i resultats obtinguts.

1.11 Promoure que els centres d'assessorament a les persones emprenedores de la xarxa del Departament de Treball programin actuacions específiques adreçades a les dones.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions específiques programades i nombre de dones que s'hi ha beneficiat.

1.12 Elaborar una guia per a dones emprenedores.

Organismes responsables: Departament de Treball; Departament d'Economia i Finances; Departament de Governació i Relacions Institucionals; Departament d'Indústria, Comerç i Turisme; Institut Català de la Dona.

Avaluació: elaboració de la Guia i difusió de la mateixa.

1.13 Facilitar a les dones emprenedores les eines necessàries per al desenvolupament de nous projectes empresarials.

Organismes responsables: Departament de Treball; Departament d'Indústria, Comerç i Turisme; Departament d'Economia i Finances; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre de dones emprenedores que han iniciat nous projectes empresarials.

1.14 Mantenir i ampliar, si s'escau, els convenis amb entitats per finançar projectes empresarials de dones que no disposen dels avals necessaris per demanar un préstec.

Organismes responsables: Departament d'Economia i Finances, Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de convenis signats i/o mantinguts i nombre de dones que s'hi ha beneficiat.

1.15 Establir sistemes de microcrèdits adreçats a dones emprenedores.

Organismes responsables: Departament de Treball; Departament d'Economia i Finances; Secretaria General de Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de microcrèdits concedits.

1.16 Impulsar, mitjançant iniciatives parlamentàries, noves fórmules que permetin la cotització a la Seguretat Social, per mòduls adaptats a les circumstàncies específiques dels llocs de treball remunerat d'atenció a altres persones o de tasques domèstiques.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'iniciatives aprovades, nombre de mesures adoptades i nombre de dones que s'hi ha beneficiat.

1.17 Impulsar, mitjançant iniciatives parlamentàries, l'establiment de bonificacions en les cotitzacions a la Seguretat Social en establir contractes de treball amb dones responsables de famílies monoparentals amb infants a càrrec.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'iniciatives aprovades, nombre de mesures adoptades i nombre de dones que s'hi ha beneficiat.

1.18 Elaborar una anàlisi del valor del treball no remunerat exercit per dones.

Organismes responsables: Departament d'Economia i Finances; Institut Català de la Dona.

Avaluació: elaboració de l'anàlisi.

1.19 Potenciar la informació a les dones en aquells aspectes relacionats amb el mercat de treball.

Organismes responsables: Departament de Treball; Departament de Governació i Relacions Institucionals; Secretaria General de Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions informatives realitzades i nombre de dones a les quals s'hi ha arribat.

1.20 Impulsar la creació d'un Òrgan per a la igualtat d'oportunitats que promogui conductes actives contra qualsevol tipus de discriminació dins de l'Administració de la Generalitat.

Organismes responsables: Departament de Governació i Relacions Institucionals; Institut Català de la Dona.

Avaluació: creació de l'òrgan i valoració de les actuacions que dugui a terme.

1.21 Publicar cada any la relació de llocs amb funcions de comandament de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, per grups i nivells, i gèneres.

Organismes responsables: Departament de Governació i Relacions Institucionals; Institut Català de la Dona.

Avaluació: publicació de la relació de llocs i estudi de l'evolució de la participació de les dones en els llocs de comandament.

## **2. Afavorir la conciliació de la vida familiar i professional de les dones i dels homes**

Promoure la conciliació de la vida familiar i professional ha esdevingut un dels grans reptes per a la nostra societat des que les dones s'han incorporat al mercat laboral de forma massiva i permanent.

Això no obstant, cal aclarir que, quan es parla de conciliació, no és en referència només a les dones, sinó que l'objectiu és que tant homes com dones puguin desenvolupar harmònicament ambdues vessants de la seva vida.

Aquesta és una de les aportacions més significatives i innovadores que ens ha deixat l'Assemblea Extraordinària de les Nacions Unides en la qual s'ha revisat la Plataforma d'Acció de Beijing.

Es vol treballar per tal que se centri l'atenció tant en l'home com en la dona, i també en les relacions entre ambdós gèneres. Es vol aconseguir, així, la plena participació de l'home en la promoció de la igualtat d'oportunitats, a tots els nivells i, per descomptat, en l'àmbit domèstic.

Per fer-ho possible es proposen les actuacions següents:

2.1 Estudiar noves propostes per tal de facilitar l'adequació dels horaris laborals, de formació acadèmica i dels serveis d'atenció a les persones, i afavorir la conciliació de les responsabilitats familiars i professionals.

Organismes responsables: Departament de Treball; Departament d'Ensenyament; Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació; Secretaria General de la Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: realització de l'estudi i nombre de noves propostes sorgides.

2.2 Estudiar noves propostes horàries en la programació dels cursos de català per a persones adultes del Consorci per a la Normalització Lingüística, per tal que el col·lectiu de pares i mares amb infants hi puguin assistir.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: realització de l'estudi i nombre de noves propostes sorgides.

2.3 Impulsar, mitjançant iniciatives parlamentàries, l'exempció del pagament, durant dos anys, de les quotes empresarials de la Seguretat Social, corresponents a les dones que s'incorporin o es reincorporin al treball després d'haver estat mares.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: realització de les iniciatives.

2.4 Impulsar la creació de serveis de suport a la família i d'atenció a les persones dependents.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de serveis creats i nombre de famílies que s'hi ha beneficiat.

2.5 En el marc del foment de l'ocupació, impulsar modificacions en la legislació laboral per facilitar la incorporació de les dones al treball remunerat.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de modificacions realitzades i nombre de dones beneficiàries.

2.6 Estudiar, en l'àmbit de la negociació col·lectiva, l'impacte de la introducció de l'establiment de la jornada laboral de còmput anual per motius familiars.

Organismes responsables: Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: realització de l'estudi i nombre de noves propostes sorgides.

2.7 Realitzar accions de sensibilització per conscienciar la societat de la necessitat que dones i homes comparteixin responsabilitats.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i resultats obtinguts.

2.8 Avaluar cada any l'efecte, entre el personal de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, dels diferents compromisos de l'Acord General de Condicions de Treball que faciliten la conciliació del treball i la vida familiar, per tal de conèixer la magnitud de la diferència d'elecció entre homes i dones. Els compromisos a seguir són:

a) Flexibilització de l'horari d'entrada al matí fins a les 9.30 h per part del personal funcionari amb fills i filles menors de 12 anys.

b) Reducció de jornada per tenir cura d'una persona membre de la família de primer grau de consanguinitat, sense que sigui necessària la convivència.

c) Reducció de jornada per tenir cura d'una persona membre de la família, a càrrec directe, fins al segon grau de consanguinitat.

d) Per a l'any 2001, reducció de jornada, d'un terç o de la meitat, per cura de fill o filla, amb retribucions corresponents al 80% i al 60%, respectivament.

e) Per a l'any 2002, reducció de jornada al 60% per cura de fill o filla, amb retribució corresponent al 100%.

f) Excedència voluntària per cura de fill o filla per al personal funcionari o interí.

Organismes responsables: Departament de Governació i Relacions Institucionals; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de persones que s'han beneficiat d'aquestes mesures.

2.9 Buscar mitjans per garantir que els funcionaris homes que puguin gaudir de les baixes per motiu del naixement d'un fill o d'una filla.

Organismes responsables: Departament de Governació i Relacions Institucionals; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre de funcionaris que han gaudit de les baixes per motiu de naixement de fills o filles.

2.10 Impulsar, dins l'àmbit de la legislació laboral, un estudi comparatiu sobre l'ampliació del permís retribuït per naixement o adopció d'infants fent un especial èmfasi en el permís de paternitat.

Organismes responsables: Departament de Treball i Institut Català de la Dona

Avaluació: realització de l'estudi.

### **3. Eradicar la violència contra les dones**

Gràcies a tota la tasca realitzada durant els darrers anys, la nostra societat està cada dia més sensibilitzada enfront de les conductes violentes contra les dones.

Tanmateix, la violència contra les dones a casa nostra, com arreu, continua essent un problema social greu que vulnera els drets humans més fonamentals. Per això, i com a prevenció, cal continuar esmerçant esforços a nivell de sensibilització i d'educació.

En aquest sentit es proposa:

3.1 Coordinar l'elaboració del Pla integral per a la prevenció, atenció i eradicació de la violència contra les dones que atengui els àmbits recollits en la Moció 15/V sobre la violència de gènere, aprovada pel Parlament de Catalunya el mes d'abril de 2000 i en la Moció 75/VI sobre la lluita contra la violència domèstica aprovada pel Parlament l'abril del 2001.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: coordinació de l'elaboració del Pla integral per a la prevenció, atenció i eradicació de la violència contra les dones.

3.2 Elaborar un estudi que analitzi les causes de la violència, tenint en compte tots els aspectes socials que hi intervenen: l'ensenyament, els mitjans de comunicació, el llenguatge, el treball, la sanitat i els derivats de la situació de desigualtat entre gèneres.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: elaboració de l'estudi i resultats obtinguts.

3.3 Elaborar estadístiques pròpies de Catalunya, en l'àmbit comarcal i local, sobre la prevalença real de la violència, que facilitin l'anàlisi de les causes i l'elaboració de mètodes fiables de detecció, per tal de permetre la prevenció i l'eradicació de la violència contra les dones.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament d'Economia i Finances; Departament de Justícia; Departament d'Interior; Departament de Sanitat i Seguretat Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'estadístiques i mètodes de detecció establerts.

3.4 Promocionar estudis per disposar de més anàlisis i coneixements sobre el perfil de les persones agressores.

Organisme responsable: Departament d'Interior; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'estudis elaborats.

3.5 Establir mesures concretes dirigides al món educatiu i basades en els criteris de prevenció, sensibilització i difusió, que han d'ésser recollides en materials didàctics tant per al professorat com per a l'alumnat, amb l'objectiu de difondre el rebuig de la violència contra les dones.

Organismes responsables: Departament d'Ensenyament; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de mesures establertes, nombre de materials didàctics realitzats i volum de difusió dels mateixos.

3.6 Establir mesures dirigides específicament als mitjans de comunicació, tant els públics com els privats, per tal d'evitar continguts sexistes o violents en llurs programacions.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de mesures elaborades.

3.7 Continuar la tasca de sensibilització social sobre la problemàtica i la realitat de la violència de gènere, amb una atenció especial al sector de població infantil i juvenil, per reforçar-ne la prevenció.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament d'Ensenyament; Departament d'Interior; Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació; Secretaria General de Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre de persones a les quals arriba.

3.8 Ampliar els punts d'informació a les dones, mitjançant la xarxa d'oficines territorials de la Generalitat de Catalunya.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Secretaria General de Joventut; Departament de Governació i Relacions Institucionals; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de punts d'informació creats.

3.9 Continuar la tasca duta a terme des de l'Escola de Policia de Catalunya sobre violència domèstica, tant en el temari del Curs de Formació Bàsica, com en els Cursos de Formació Continuada, així com a partir de l'organització de seminaris sobre aquesta matèria, per garantir l'actuació adequada del personal dels Cossos de Seguretat quan tenen coneixement d'actes de violència contra les dones.

Organismes responsables: Departament d'Interior; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de cursos i seminaris realitzats, i alumnat que hi ha participat.

3.10 Formar els cossos de professionals que intervenen en l'atenció sanitària pel que fa a la identificació dels símptomes dels maltractaments, l'actitud davant les víctimes, les mesures d'actuació a emprendre i les derivacions cap a les institucions adequades.

Organismes responsables: Departament de Sanitat i Seguretat Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de cursos i seminaris realitzats, alumnat que hi ha participat i derivacions que s'hi han realitzat.

3.11 Elaborar convenis amb els col·lectius professionals directament implicats en les tasques jurídiques i judicials, per tal que millorin llur formació i puguin donar una atenció més ràpida i efectiva a la víctima.

Organismes responsables: Departament de Justícia; Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de convenis signats.

3.12 Continuar la tasca de formació especialitzada de les persones professionals que treballen en l'assistència jurídica i en l'acolliment de dones víctimes de maltractaments.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament de Justícia; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de cursos i seminaris realitzats, i alumnat que hi ha participat.

3.13 Fer un seguiment i ampliar els convenis amb els Col·legis d'Advocats, per tal de garantir l'assistència jurídica a les persones que són víctimes de maltractaments.

Organismes responsables: Departament de Justícia; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de convenis signats i nombre de casos atesos.

3.14 Elaborar un mapa d'implantació de centres d'acollida i pisos pont i serveis de control, suport i recuperació per a les dones víctimes de la violència, que serveixi de base per a l'establiment de recursos nous.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament de Justícia; Departament de Política Territorial i Obres Públiques; Institut Català de la Dona.

Avaluació: elaboració del mapa d'implantació de centres d'acollida i pisos pont.

3.15 Mantenir i ampliar, si cal, els programes de rehabilitació psicosocial de les dones víctimes de la violència.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament de Justícia, Departament de Sanitat i Seguretat Social; Secretaria General de Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes duts a terme i nombre de dones que s'hi ha beneficiat.

3.16 Col·laborar amb els ens locals o comarcals per establir polítiques que permetin actuacions coordinades pel que fa als serveis d'atenció immediata per a les dones maltractades.

Organismes responsables: Departament de la Presidència: Departament de Governació i Relacions Institucionals; Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i resultats de les mateixes.

3.17 Revisar el disseny de les estructures urbanes per tal que tinguin en compte la creació d'espais segurs i incrementin el potencial de control social.

Organismes responsables: Departament de Política Territorial i Obres Públiques; Institut Català de la Dona.

Avaluació: revisió del disseny de les estructures urbanes i propostes sorgides.

3.18 Coordinar tots els serveis implicats -socials, sanitaris i urbanístics, entre altres-, per a la detecció precoç de les situacions de violència contra les dones.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament d'Ensenyament; Departament de Governació i Relacions Institucionals; Departament d'Interior; Departament de Justícia; Departament de Política Territorial i Obres Públiques; Departament de Sanitat i Seguretat Social; Secretaria General de Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: realització de la coordinació.

3.19 Crear un servei d'atenció telefònica durant les 24 hores, que orienti, informi, assessori i faciliti l'expressió i denúncia dels casos de violència de gènere, alhora que presti atenció a les situacions d'emergència i en derivi les demandes als organismes i serveis competents.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: creació del servei i nombre d'atencions realitzades.

3.20 Estudiar noves fórmules de protecció de les dones víctimes de violència.

Organismes responsables: Departament d'Interior; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de noves fórmules de protecció.

3.21 Impulsar nous projectes de rehabilitació psicosocial de les persones agressores, tant de compliment obligatori com de participació lliure.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de nous projectes i nombre persones que hi han participat.

3.22 Impulsar mecanismes d'actuació que possibilitin que sigui la persona agressora qui abandoni el domicili familiar en els casos de violència domèstica, assegurant que la persona agredida tingui l'opció de decidir si vol restar-hi.

Organismes responsables: Departament de Justícia, Departament d'Interior; Institut Català de la Dona.

Avaluació: creació de nous mecanismes i resultats obtinguts.

3.23 Impulsar reformes del Codi Penal i de la Llei d'enjudiciament criminal, per fer possible la imposició de mitjans electrònics per controlar el compliment de prohibicions imposades com a pena o com a mesura cautelar en la instrucció d'un procediment penal, en casos de violència domèstica.

Organismes responsables: Departament de Justícia, Departament d'Interior; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de reformes impulsades i resultats obtinguts.

3.24 Realitzar anualment una enquesta de Seguretat Pública de Catalunya, mitjançant la qual s'aprofundeixi en el coneixement dels incompliments familiars i de les situacions de la dona com a víctima.

Organismes responsables: Departament d'Interior; Institut Català de la Dona.

Avaluació: realització de l'enquesta i resultat del buidatge de les dades relacionades amb la violència domèstica.

3.25 Continuar mantenint els contactes amb les associacions de veïns i veïnes i les associacions de dones amb la finalitat de prevenir la violència a la llar i donar informació sobre la importància de denunciar-la, sobre on es pot adreçar la víctima i sobre les conseqüències d'aquesta denúncia.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament d'Interior; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'associacions amb les quals s'ha realitzat trobades i acords als quals s'ha arribat.

3.26 Propiciar la informació i la coordinació entre els diferents serveis i professionals que treballen en l'assistència de dones víctimes de maltractaments.

Organismes responsables: Departament de Justícia; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de trobades de coordinació i de mecanismes d'informació que s'hi han creat.

3.27 Estudar la modificació del Decret 201/1998, de 30 de juliol, pel qual s'estableixen els ajuts públics en matèria d'habitatge a càrrec de la Generalitat de Catalunya i es regula la gestió dels ajuts previstos en el Reial decret 1186/1998, de 12 de juny, per al període 1998-2001, a fi de permetre l'accés a habitatges protegits a aquelles dones que necessiten acolliment especial per ser víctimes de la violència domèstica.

Organismes responsables: Departament de Política Territorial i Obres Públiques; Institut Català de la Dona.

Avaluació: realització de l'estudi de modificació i nombre de dones que s'han beneficiat dels ajuts.

3.28 Promoure habitatge públic amb l'obligació de destinar-lo a l'acolliment de dones maltractades tal com queda recollit en l'article 43 de la Llei 24/1991, de 29 de novembre.

Organismes responsables: Departament de Política Territorial i Obres Públiques; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre de dones que s'hi ha beneficiat.

#### **4. Promoure la formació de les dones i l'educació en la igualtat de drets**

L'educació de la persona és essencial per al ple desenvolupament de la personalitat. De fet, quant més alta és la formació de la ciutadania, més pròsper i desenvolupat esdevé un país. El dret a l'educació no solament s'ha de referir a l'accés als coneixements bàsics i professionals, sinó que ha d'incloure una sòlida formació en Drets Humans i en valors i actituds que faci de Catalunya un exemple de comunitat justa i avançada.

Pel que fa a la formació de les dones, es plantegen necessitats diferents en funció del col·lectiu generacional al qual s'adreça. Per a les dones joves de casa nostra, la prioritat no és accedir al món de l'educació, ja que l'escolarització de les dones està plenament normalitzada i, fins i tot, a les Universitats catalanes la presència de les dones és majoritària. Tanmateix, hi continua havent una gran diferència en la tria dels estudis: en les carreres tècniques i científiques, en els camps més innovadors, la participació de les dones és encara reduïda. Per això cal continuar potenciant una informació adequada dels continguts acadèmics i de les sortides professionals d'aquestes carreres, perquè les noies les puguin triar amb un bon coneixement de la situació.

En canvi, en els grups generacionals més avançats es constaten mancances de formació no només acadèmica, sinó a un nivell més general, cosa que fa que la prioritat s'hagi de situar en una oferta de formació de persones adultes, àmplia, atraient i diversificada.

Per aquests motius es proposen les actuacions següents:

**4.1 Reforçar les actuacions encaminades a aconseguir la coeducació en el sistema educatiu formal.**

Organismes responsables: Departament d'Ensenyament; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre de persones beneficiàries.

**4.2 Establir línies de col·laboració permanent amb les associacions de pares i mares de l'alumnat, per tal de fomentar els valors de la igualtat d'oportunitats dins de la família.**

Organismes responsables: Departament d'Ensenyament; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de línies de col·laboració obertes i nombre d'associacions de pares i mares que hi participen.

4.3 Promoure la inclusió del coneixement dels Drets Humans, de manera explícita, en el currículum escolar per tal de promoure la convivència, la cohesió social i la superació de tot tipus de desigualtats.

Organismes responsables: Departament d'Ensenyament; Institut Català de la Dona.

Avaluació: inclusió dels coneixements esmentats dins el currículum educatiu.

4.4 Fomentar la incorporació dels valors de la igualtat d'oportunitats en l'àmbit de l'educació en el lleure.

Organismes responsables: Secretaria General de Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'entitats d'educació en el lleure i d'escoles de formació en el lleure que incloguin els valors lligats a la igualtat d'oportunitats.

4.5 Elaborar programes informatius encaminats a incrementar la presència de les dones en les carreres tècniques.

Organismes responsables: Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes realitzats, nombre de dones a les quals s'ha arribat i estudi de l'evolució de la participació de les dones en les carreres tècniques.

4.6 Incorporar la perspectiva de gènere i les noves necessitats formatives de les dones en l'oferta de programes de formació de persones adultes.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament de Medi Ambient; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes de formació de persones adultes que han incorporat la perspectiva de gènere i les noves necessitats formatives i nombre de dones que s'han beneficiat d'aquests programes.

4.7 Introduir la variant del gènere en la informació estadística dels cursos de català per a persones adultes del Consorci per a la Normalització Lingüística i en la matriculació i superació de les proves dels certificats de coneixement de català.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: introducció de la variable gènere en la informació estadística esmentada.

## **5. Impulsar les polítiques de benestar**

En els darrers anys s'ha produït un important canvi en les necessitats de la població en referència a les polítiques de benestar. L'envelliment de la població, així com l'augment de la immigració, dissenyen una societat de futur que requerirà noves respostes.

En aquest àmbit es plantegen actuacions adreçades a diferents col·lectius amb especificitats definides que mereixen atencions també específiques. Cal citar concretament els col·lectius de dones grans, de dones immigrants, de dones gitanes, de dones discapacitades, de dones amb risc alt de marginació que s'han d'atendre de forma diferenciada quant a drets individuals, a integració, a atenció sanitària, a formació, a protecció, a reinserció social...

Per això es proposa:

5.1 Realitzar un estudi sobre la situació de la dona gran a Catalunya que inclogui l'elaboració de propostes tendents a la individualització dels drets.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: realització de l'estudi i nombre de propostes tendents a la individualització dels drets.

5.2 Promoure la inserció socioeconòmica de les dones immigrants.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament de Treball; Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació; Secretaria General de Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes realitzats i nombre de dones immigrants beneficiàries.

5.3 Elaborar programes de formació per a dones immigrants.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament de Cultura; Secretaria General de Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes de formació elaborats i nombre de dones immigrants que hi ha participat.

5.4 Promoure la col·laboració entre el Consorci per a la Normalització Lingüística i les associacions de dones, especialment les immigrants, allà on se n'observi la necessitat.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions de col·laboració realitzades, nombre d'associacions de dones que hi ha participat i nombre d'associacions de dones immigrants que s'han beneficiat de les actuacions.

5.5 Organitzar cursos de català especialment pensats per a dones immigrants en les comarques o localitats on se n'observi la necessitat.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de cursos de català realitzats, nombre de comarques i localitats que hi ha participat i nombre de dones immigrants que han seguit els cursos.

5.6 Elaborar materials didàctics per a la formació en llengua catalana, tenint en compte la situació específica de les dones en alguns col·lectius d'immigrants.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de materials didàctics elaborats i editats.

5.7 En els àmbits rurals, facilitar a les dones immigrants, que s'hi hagin establert, formació específica relacionada amb l'entorn i amb les opcions de treball que s'hi ofereixen.

Organismes responsables: Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca; Departament de Treball; Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions de formació específica realitzades i nombre de dones immigrants que hi ha participat.

5.8 Planificar l'extensió de programes de prevenció de la violència de gènere entre els col·lectius de dones immigrants.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament d'Ensenyament; Departament d'Interior; Departament de Justícia; Departament de Sanitat i Seguretat Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: execució de l'extensió dels programes.

5.9 Prevenir la mutilació genital femenina en els col·lectius de dones procedents de països on es practica.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament d'Ensenyament; Departament d'Interior; Departament Sanitat i Seguretat Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes de prevenció realitzats i nombre de col·lectius sobre les quals s'ha incidit.

5.10 Impulsar la incorporació de les necessitats específiques de les dones en el Pla Interdepartamental Gitano.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions d'incorporació de les necessitats específiques que s'han introduït al Pla Interdepartamental Gitano.

5.11 Impulsar estudis comparatius per tal de cercar solucions a la problemàtica de la prostitució.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament d'Interior; Departament de Justícia; Departament de Sanitat i Seguretat Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'estudis realitzats.

5.12 Incorporar l'especificitat del col·lectiu de dones immigrants en els estudis sobre prostitució.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament d'Interior; Departament de Justícia; Departament de Sanitat i Seguretat Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'estudis sobre prostitució que han incorporat l'especificitat del col·lectiu de dones immigrants.

5.13 Continuar impulsant programes de reinserció social i laboral de les dones preses.

Organismes responsables: Departament de Justícia; Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes de reinserció social i laboral duts a terme i nombre de dones preses que hi ha participat.

5.14 Incloure en els programes encaminats a l'eradicació de la pobresa i l'exclusió social, accions específiques adreçades a les dones, tenint en compte els aspectes de formació i accés als recursos.

Organismes responsables: Departament de Benestar Social; Departament de Treball; Departament de Justícia; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes que han inclòs accions específiques adreçades a les dones quant a recursos i formació, i nombre de dones que s'hi ha beneficiat.

5.15 Incloure la perspectiva de gènere en l'avaluació de l'impacte de les mesures econòmiques i socials.

Organismes responsables: Departament d'Economia i Finances; Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'avaluacions d'impacte de les mesures econòmiques i socials que hi ha incorporat la perspectiva de gènere.

5.16 Vetllar per la millora de la pensió de viduïtat, instant als òrgans competents per tal d'augmentar el percentatge aplicable a la base reguladora corresponent.

Organismes responsables: Departament de Treball i Institut Català de la Dona

Avaluació: estudi de l'evolució de la pensió de viduïtat.

5.17 Finalitzar la implementació del Programa Sanitari d'Atenció a la Dona arreu de Catalunya i de manera completa.

Organismes responsables: Departament de Sanitat i Seguretat Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: percentatge d'implementació del Programa Sanitari d'Atenció a la Dona.

5.18 Reforçar els programes preventius sobre les malalties que més afecten les dones.

Organismes responsables: Departament de Sanitat i Seguretat Social; Departament de Justícia; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes preventius sobre malalties que afecten les dones que s'han reforçat i nombre de dones beneficiàries d'aquests programes.

5.19 Incorporar la perspectiva de gènere en l'estudi i la investigació científicosanitària.

Organismes responsables: Departament de Sanitat i Seguretat Social i Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'estudis i investigacions científicosanitària que han incorporat la perspectiva de gènere.

5.20 Incrementar l'elaboració i difusió de materials informatius sobre aspectes específics de la salut de les dones.

Organismes responsables: Departament de Sanitat i Seguretat Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de materials informatius sobre aspectes específics de la salut de les dones que han estat elaborats i nombre de persones a les quals els han estat difosos.

5.21 Impulsar programes encaminats a l'atenció específica de les dones que pateixen trastorns de la conducta alimentària (anorèxia i bulímia).

Organismes responsables: Departament de Sanitat i Seguretat Social; Departament d'Ensenyament; Departament de Benestar Social; Secretaria General de la Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes d'atenció específica a les dones que pateixen anorèxia i bulímia que s'han dut a terme i nombre de dones beneficiàries.

5.22 Promoure una actuació interdepartamental per tal d'aconseguir que les persones joves tinguin l'accés gratuït als centres de planificació familiar i d'anticoncepció, i als serveis ginecològics.

Organismes responsables: Secretaria General de Joventut; Departament de Sanitat; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de joves que tenen accés gratuït als centres de planificació familiar i anticoncepció i als serveis ginecològics.

5.23 Mantenir i ampliar, si escau, els aspectes específics d'atenció a les dones discapacitades en la planificació de les polítiques socials, laborals i sanitàries.

Organismes responsables: Departament de Treball; Departament de Sanitat i Seguretat Social; Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona, Departament d'Economia i Finances

Avaluació: nombre de programes creats en cadascun dels àmbits per a mantenir i ampliar els aspectes específics d'atenció a les dones discapacitades.

## **6. Afavorir la promoció social de les dones del món rural**

Dins del context en què s'emmarca l'activitat agrària, fortament condicionada per les directrius establertes a nivell europeu i mundial, un veritable desenvolupament de l'agricultura i la ramaderia no només ha de tenir en compte l'explotació agrària i la seva gestió, sinó el conjunt d'activitats desenvolupades en el món rural.

Aquest món rural esdevé un complex en el qual la interacció entre les persones, el territori i les activitats que s'hi realitzen, configuren un model molt particular en què cal tenir presents les necessitats de totes i cadascuna de les peces que el componen i el paper que tenen en el manteniment d'aquest món rural, que actua com a vertebrador del territori, protector de l'entorn natural i generador de nous recursos.

Les dones, arreu, són dinamitzadores dels espais on viuen. Les dones rurals i les agràries han jugat i juguen un paper determinant que fa possible que pobles i comarques, condemnats a l'abandonament, es revifin a base de noves idees i noves iniciatives, tant en activitats diversificadores, com en contribució al relleu generacional en les explotacions agràries, i garanteixen el manteniment d'un sector que encara avui és un factor econòmic de primer ordre en moltes comarques.

Tanmateix l'oblit històric que han patit aquestes dones, fa que en l'actualitat s'enfrontin a problemàtiques concretes en qüestions bàsiques com el reconeixement jurídic i professional, la formació i la protecció social.

Per tal d'avançar en la igualtat d'oportunitats per a les dones del món rural, es proposa:

6.1 Continuar impulsant el diàleg i la interlocució de les dones pageses amb l'administració.

Organismes responsables: Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre d'entitats que hi participen.

6.2 Cercar vies per regularitzar les diferents situacions professionals actives de les dones pageses.

Organismes responsables: Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca; Departament d'Economia i Finances; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'iniciatives engegades per a regularitzar les situacions professionals actives de les dones pageses.

6.3 Impulsar i fomentar les iniciatives empresarials de les dones en l'àmbit rural.

Organismes responsables: Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'iniciatives empresarials de les dones en l'àmbit rural a les quals s'ha donat suport.

6.4 Reforçar la formació professional i ocupacional de les dones de l'àmbit rural, adaptant-la a les noves necessitats del sector i atenent especialment als continguts relacionats amb les noves tecnologies de la informació.

Organismes responsables: Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca; Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, Departament de Treball, Departament d'Ensenyament; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'activitats de formació ocupacional i professional sobre les noves tecnologies de la informació i nombre de dones que hi ha participat.

6.5 Crear el registre/cens de la dona rural pel que fa a l'activitat agrària.

Organismes responsables: Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca; Institut Català de la Dona, Departament d'Economia i Finances

Avaluació: creació del registre/cens de la dona rural que fa activitat agrària.

## **7. Promoure la informació i l'atenció a les dones**

L'època actual ja es coneix com "l'era de la informació" perquè ara, com mai en cap altre moment de la història, existeix un volum de coneixements, recursos i serveis molt gran. Aquesta mateixa quantitat d'informació fa pràcticament impossible que una persona la pugui arribar a conèixer tota. De fet, l'allau d'informacions a la qual ens enfrontem es pot convertir en una font de desinformació. Calen, doncs, organismes especialitzats que ajudin a descodificar la informació i orientin les persones que ho necessitin.

Per aquest motiu es proposen un seguit d'actuacions destinades a facilitar a les dones aquelles informacions que puguin necessitar o que els puguin ser útils:

7.1 Elaborar una publicació d'informació periòdica amb continguts d'interès per a les dones i ampliar les publicacions Dona informa't.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: realització de les publicacions i nombre de persones a les quals arriba.

7.2 Impulsar la creació d'un Butlletí jurídic, de tirada periòdica, que reculli la legislació i les sentències judicials sobre igualtat d'oportunitats. Igualment, podrà servir de plataforma d'opinió en temes relacionats amb la igualtat entre dones i homes.

Organismes responsables: Departament de Justícia; Institut Català de la Dona.

Avaluació: creació del Butlletí jurídic i nombre de persones a les quals arriba.

7.3 Valorar els estudis sobre història de les dones en els ajuts per a l'edició d'obres d'interès cultural i en els ajuts a investigació literària, per tal d'afavorir l'estudi i l'edició de les aportacions femenines a la literatura, l'art, la política o la ciència a Catalunya.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'estudis de les dones que s'han tingut en compte en els ajuts per a edicions d'obres d'interès cultural i en la investigació literària.

7.4 Impulsar la creació d'un fulletó que informi dels drets que emparen les dones víctimes d'un delictes en el moment de plantejar-se l'inici d'un procediment judicial.

Organismes responsables: Departament de Justícia; Institut Català de la Dona.

Avaluació: elaboració i difusió del fulletó.

7.5 Oferir a les dones que volen presentar una denúncia la informació, l'atenció i l'assessorament que necessitin en funció de la seva situació personal.

Organismes responsables: Departament de Justícia; Departament d'Interior; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'assistències que s'ha donat a les dones i nombre de dones que han demanat informació, atenció i/o assessorament.

7.6 Impulsar l'elaboració d'una guia de recursos i centres d'interès per a dones, de tirada anual i garantir-ne la difusió a tot Catalunya.

Organismes responsables: Departament de Justícia; Departament de Benestar Social; Institut Català de la Dona.

Avaluació: elaboració de la guia de recursos i difusió de la mateixa.

7.7 Facilitar a les persones que treballen dins la Xarxa Catalana de Punts d'Informació Juvenil, l'assessorament i els recursos necessaris perquè puguin informar i derivar correctament quan rebin consultes relacionades amb la violència o altres temes que afecten les dones joves.

Organismes responsables: Secretaria General de Joventut; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions d'assessorament i nombre de recursos facilitats a les persones que informen dins la Xarxa Catalana de Punts d'Informació Juvenil.

## **8. Fomentar la participació de les dones en tots els àmbits de la societat**

La necessitat d'incrementar la participació de les dones en tots els àmbits de la societat, i de fer-ne visible la presència, atesa la marginació a què s'havia arribat, justifica l'actuació decidida en tots els àmbits socials: associatius, professionals, esportius, culturals...

Per això es proposa:

8.1 Continuar donant suport a la dinamització del Consell Nacional de Dones de Catalunya.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions de suport al Consell Nacional de Dones de Catalunya.

8.2 Fomentar la incorporació de les noves tecnologies en les entitats de dones per tal de millorar-ne el funcionament.

Organismes responsables: Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació; Departament d'Indústria, Comerç i Turisme; Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre d'entitats que hi ha participat.

8.3 Realitzar campanyes de sensibilització per al foment de la participació de les dones en el món associatiu, sindical, polític i econòmic.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de campanyes realitzades en cada àmbit, nombre d'entitats que hi ha participat i nombre de persones a les quals s'ha arribat.

8.4 Continuar donant suport als programes i activitats del món associatiu que tinguin com a finalitat la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

Organisme responsable: Departament de Justícia; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de programes i activitats duts a terme i nombre d'associacions que hi ha participat.

8.5 Elaborar un cens de dones emprenedores de Catalunya.

Organismes responsables: Departament d'Indústria, Comerç i Turisme; Departament de Treball; Institut Català de la Dona.

Avaluació: elaboració del cens de dones emprenedores de Catalunya.

8.6 Enfortir les actuacions encaminades a potenciar la participació de les dones en la creació artística i en les manifestacions culturals.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades i nombre de persones que hi han participat.

8.7 Fer el seguiment de gènere de les persones participants a totes les convocatòries de beques a la creació plàstica, musical i literària que concedeix la Direcció General de Promoció Cultural o els seus organismes adscrits, tant en les peticions com en l'atorgament d'ajuts.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: estudi de l'evolució del nombre de dones i homes que han participat en les convocatòries de les beques esmentades.

8.8 Incloure la diferenciació de gènere segons l'autoria en tots els llibres subvencionats per la Direcció General de Promoció Cultural, per tal de poder-ne fer un seguiment estadístic adequat.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de dones i d'homes que tenen l'autoria dels llibres subvencionats esmentats.

8.9 Garantir, cada temporada, la presència a la programació de teatre públic de la Generalitat d'una obra d'autoria o direcció femenina, com a mínim.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: estudi de l'evolució de la presència d'obres d'autoria o direcció femenina dins el teatre públic de la Generalitat.

8.10 Promoure els certàmens literaris i artístics promoguts que donen relleu a la literatura femenina.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de certàmens literaris i artístics promoguts que donen relleu a la literatura femenina.

8.11 Donar continuïtat als cicles de cinema de dones de la Filmoteca de la Generalitat de Catalunya.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: continuïtat dels cicles de cinema de dones de la Filmoteca de la Generalitat de Catalunya.

8.12 Reforçar les estratègies per tal d'incorporar la perspectiva de gènere a l'estudi i la pràctica dels esports, i a tots els aspectes relacionats amb l'activitat física.

Organismes responsables: Secretaria General de Joventut; Secretaria General de l'Esport; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions realitzades, nombre d'esports dins els quals s'ha introduït la perspectiva de gènere i nombre de dones beneficiàries.

8.13 Incorporar la perspectiva de gènere en els convenis que els diferents departaments de la Generalitat duen a terme amb els ens locals.

Organismes responsables: Departament de Governació i Relacions Institucionals; Departament de Benestar Social; Secretaria General de Joventut; Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de convenis dins els quals s'ha introduït la perspectiva de gènere.

8.14 Impulsar l'elaboració del text de l'avantprojecte a fi d'aconseguir l'aprovació de la Llei d'Igualtat d'Oportunitats dins de la present legislatura.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: aprovació de la Llei d'Igualtat d'Oportunitats.

8.15 Crear l'Observatori de gènere com a fòrum de detecció i anàlisi de la situació de les dones d'arreu del territori de Catalunya.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: creació de l'Observatori de gènere.

8.16 Introduir un apartat específic, sobre l'ús no androcèntric del llenguatge, a l'article 2 del Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Departament de la Presidència; Institut Català de la Dona.

Avaluació: introducció de l'apartat específic sobre l'ús no androcèntric del llenguatge.

8.17 Introduir un apartat específic, sobre l'ús no androcèntric del llenguatge, al model de reglament d'ús del català per als ens locals, que difon el Consorci de Normalització Lingüística.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: introducció de l'apartat específic sobre l'ús no sexista del llenguatge en els reglaments d'ús del català per als ens locals.

8.18 Introduir l'ús no androcèntric del llenguatge a les convocatòries de subvencions per a serveis lingüístics de les organitzacions i, en general, als ajuts per al foment de l'ús del català.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de convocatòries de subvencions que incloguin l'ús no androcèntric del llenguatge.

8.19 Realitzar una nova versió i edició de les recomanacions per a l'ús d'un llenguatge no androcèntric de 1992, que les adapti a la realitat actual i tingui un abast més ampli que el del llenguatge administratiu, i fer-ne una difusió àmplia dins i fora de l'Administració pública.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: elaboració, edició i difusió d'una nova versió de les recomanacions per a l'ús d'un llenguatge no androcèntric.

8.20 Donar continuïtat a l'elaboració de les definicions de les unitats lèxiques i terminològiques dels diccionaris elaborats amb la participació o el suport de la Generalitat, per tal d'evitar-hi qualsevol discriminació, i en especial la de gènere.

Organismes responsables: Departament de Cultura; Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de definicions de les unitats lèxiques i terminològiques que s'han elaborat sense contingut discriminatori per raó de gènere.

8.21 Establir mecanismes que afavoreixin el coneixement dels drets de les persones usuàries de la xarxa Internet, o de qualsevol altre mitjà audiovisual, que fomentin la denúncia en els casos d'incompliment d'aquests drets i afavoreixin la detecció dels continguts discriminadors per a les dones en aquests àmbits.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre de mecanismes creats i nombre de persones a les quals s'ha arribat.

8.22 Continuar amb la tasca de sensibilització dels mitjans de comunicació i publicitat per tal de fer desaparèixer les discriminacions directes o indirectes.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'actuacions de sensibilització dutes a terme i nombre de mitjans de comunicació que hi ha participat.

8.23 Potenciar els estudis sobre les dones, el gènere, la informació i la seva presència en els mitjans de comunicació.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'estudis realitzats.

8.24 Continuar impulsant estudis i recerques sobre qüestions relacionades amb el gènere i la igualtat d'oportunitats.

Organisme responsable: Institut Català de la Dona.

Avaluació: nombre d'estudis i recerques duts a terme.